

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני ז"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשת לך-לך תשפ"א | גליון מס' 265

לומדים זאת ממה שנאמר לאברהם 'לך לך מארצך' - היינו תשנה את מקומך. או אז, ייקרע גזר דינך, 'ואעשך לגוי גדול'. ואילו רבי יצחק שחלוק עליהם סבר, כי לא שינוי המקום גרם לקרוע את גזר דינו של אברהם אבינו, כי אם זכותה של ארץ ישראל, היא זו שעמדה לו.

ומעתה יש לומר, כי כוונתו של רש"י לפרש את הפסוקים, לפי שתי השיטות. בתחילה פירש את שיטת רבי יצחק שזכותה של ארץ ישראל, היא זו שעמדה לאברהם אבינו. לכן כתב 'שם' (- בארץ ישראל) אעשך לגוי גדול, אבל כאן (- בחוצה לארץ) אי אתה זוכה לבנים'. ומדוייק הלשון 'אי אתה זוכה', כי רצונו לומר, שכאן אין לך את זכותה של ארץ ישראל.

ומה שכתב רש"י, שלפי שהדרך ממעטת פריה ורביה, לכן הוצרך להבטיחו על הבנים - הוזקק לכך לשיטתו של מאן דאמר (- תנא קמא), כי שינוי המקום הוא שגרם לאברהם, לקרוע את גזר דינו ולהיפקד בבנים. וממילא, עצם יציאתו מארצו, אפילו למקום הסמוך איליה, די בכך כדי לקרוע את גזר דינו.

רק שהוסיף הקדוש ברוך הוא לומר לו, 'ישם אעשך לגוי גדול', שלא יחשוש שמא הדרך הארוכה תמנע ממנו פריה ורביה, אלא מובטח הוא ועומד ששם בארץ ישראל יפקד.

(זרע שמשון לך לך, מאמר ד)

וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט.

(בראשית יב, ד)

יש לפרש בדרך הרמז, כי ידוע מדברי הזוהר הקדוש בפרשה (פ:), שלוט רומז ליצר הרע. והנה אמרו חכמים (בראשית רבה לד, יא), 'צדיקים ליבם ברשותם', היינו שהם מושלים

ויאמר ה' אל אברם לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך. ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה.

(בראשית יב, א - ב)

לך לך - להנאתך ולטובתך. שם אעשך לגוי גדול, וכאן אי אתה זוכה לבנים, ועוד שאודיע טבעך בעולם.

ואעשך לגוי גדול - לפי שהדרך גורמת לשלשה דברים: ממעטת פריה ורביה, וממעטת את הממון, וממעטת את השם, לכך הוזקק לשלש ברכות הללו. שהבטיחו על הבנים, ועל הממון, ועל השם.

(רש"י)

רבתינו המפרשים, התקשו בהבנת דברי רש"י, הנראים לכאורה כסותרים זה את זה.

כי הנה ממה שכתב רש"י, 'ושם אעשך לגוי גדול, וכאן אי אתה זוכה לבנים', מוכח להדיא שהבטיח לו הקדוש ברוך הוא, כי ההליכה לארץ ישראל, היא זו שתזכה אותו בבנים. אך אם יישאר בארצו, לא יזכה לך. ואילו מהמשך הדברים, משמע להיפך. שכתב, 'לפי שהדרך... ממעטת פריה ורביה... הבטיחו על הבנים'. משמע שגם אילו לא היה יוצא לדרך, היה נפקד בבנים. רק שהוצרך להבטחה מיוחדת, כדי שהדרך לא תמנע ממנו זאת.

ויבוארו הדברים, על פי סוגיית הגמרא במסכת ראש השנה (טז:), שנחלקו בה האמוראים, האם שינוי מקומו של אדם מקרע את גזר דינו, שנגזר עליו לרעה, אם לאו. ושרת מחלוקתם נעוץ, במה שאירע עם אברהם אבינו, אשר בתחילה נגזר עליו שלא יהיו לו בנים, אולם לאחר מכן, נקרע גזר דינו ונפקד בבנים.

אותם יש אומרים (-תנא קמא), הסוברים ששינוי מקום מקרע גזר דינו של אדם,

הקרי והכתיב, אחר שגם בלעדיו היינו מבינים שכך עשה. ועוד, מה שבח מיוחד הוא זה לאברהם אבינו, אם זוהי חובה המוטלת על כל אדם לנהוג כן.

ובפשטות יש לתרץ, כי הנה מעשה הכתיבה קודם תמיד בזמן לקריאה. שכן, רק אחרי שנכתבה תיבה ניתן לקוראה. בהתאם לכך, כשיש תיבה עם כתיב וקרי, אנחנו מסיקים שהמשמעות של הכתיב, קודמת בזמן למשמעותו של הקרי. לכן, גם בנידון דידן, הסיקו חכמים כי הכתיב, דהיינו נטיעת אהלה של שרה, קדם לקרי שהוא נטיעת אהלו של אברהם.

(זרע שמשון לך לך, מאמר י)

על יצרם הרע ועל התאוות. אבל הרשעים, הם ברשות ליבם, שיצרם הרע ותאוותיהם, המה המושלים עליהם.

זהו שרמז כאן הפסוק, 'וילך אברם כאשר דבר אליו ה', שהיו כל הליכותיו כרצון ה'. וממילא, 'וילך אתו לוט'. לא היה הוא הולך עם היצר הרע, אלא להיפך. היצר הרע היה משועבד אליו והולך אחריו.

(זרע שמשון לך לך, מאמר ו)

ויעתק משם ההרה מקדם לבית אל ויט אהלה. (בראשית יב ח)

אהלו - אהלה כתיב. בתחלה נטע אהל אשתו ואחר כך נטע את שלו.

(רש"י)

הנה דברי רש"י שמקורם במדרש (בראשית רבה לט, טו), צריכים ביאור והבנה. איך למדו חכמים מן השינוי שבין הכתיב (- אהלה) לבין הקרי (- אהלו), שהקדים אברהם אבינו את מטע אהל אשתו, למטע אהלו שלו. מניין לנו, שמשמעותו של הכתיב, קודמת בזמן למשמעותו של הקרי. וכבר הקשה כן רבינו אליהו מזרחי.

והיה ניתן לומר, שמצד הסברא הוכרח לומר, שהקדים אברהם את נטיעת אוהלה של שרה. כי כבר אמרו חכמים (יבמות סב:) על חובתו של כל בעל כלפי אשתו, 'מכבדה יותר מגופו'. אלא שאם מטעם זה, מה צורך יש בשינוי

הלכתא כנחמנא

סיפורי ישועה בחסדי ה' בזכותו של איש האלקים החכם הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל זי"ע

פורסם במידע אנ"ש בירושלים (פירסומת כללית לציבור תשרי תשפ"א).

הפנטחון לפרסם, כבר כמה שנים לאחר החתונה הייני צירס כדירה עבורה ודא היה באופרותון לקנות

דירה. ביום ה' ה' ה' קיבלתי ד' אצמא כלי נרד ודדור כל יום בספר הקדו כרע יענה כחן 5 דקות והפנטחון לפרסום אס ניוועה, וברוך הס ביום כ"ח אולול ת"ש נחתם החובה ד' דירה!! (כפי הסולד עכותו הקדמה לפרס)

בחן את עצמך

מה מועיל זכות הצדיקים הנפטרים?

- לקרב לתשובה.
- להשפיע להם משפע הטוב.
- להצילם מהצרות.
- כל התשובות נכונות.

(זרע שמשון פרשתנו מאמר ו, מובא

בהמפורא)

לומדים וקוראים יקרים, נשמח לשמוע סיפור ישועה, כדי שנוכל לשתף לתועלת הציבור, ככתוב 'ודו וגו' ונפלאותיו לבני אדם'

טוב שמוע

רבינו בספרו זרע שמשון (פרשת תרומה מאמר א) מביא אכן לדרוש כמין חומר, את ענין התרומה לכל דבר שבקדושה, שהיא מביאה לאדם את השראת השכינה, והיא מוסיפה סיעתא דשמיא ואף מי שאינו מצליח לקבוע שיעור בעמקות התורה, על ידי תרומתו יש לו גם זכות גדולה, וכה כתב: אמנם זה ניהא, פמי שיש לו דעת ללמד, אבל שאר ישראל פיצד יעשו לזכות, פדי שתשרה השכינה עמם, על זה אמר 'ויקחו לי תרומה', פלומר יתנדבו לבנין המקדש, ובה זוכו ש'שכנתי בתוכם'. וזהו 'ויקחו' כמו ויקחו אותי, דהיינו שכינת.

אכן יהודים רבים, שדבוקים בתורת רבינו בכל אורח חייהם, יודעים כי ברכתו והבטחתו לא שבות ריקם, וכל מי שמסייע להפצת אור תורתו, רואה את הסיעתא דשמיא לכל אורך הדרך, להלן מעט מן הסיפורים שהגיעו לשולחן המערכת, יהודים שראו בעיניהם את כוח תורתו עומדת לימינם, בכל פינות החיים אליהם נקלעו, והרימו תרומתם להנפת הפעילות החשובה.

ט' תרומ' ב'

להארות משוב וכן לקבלת העלון במייל lk0772027554@gmail.com